

3

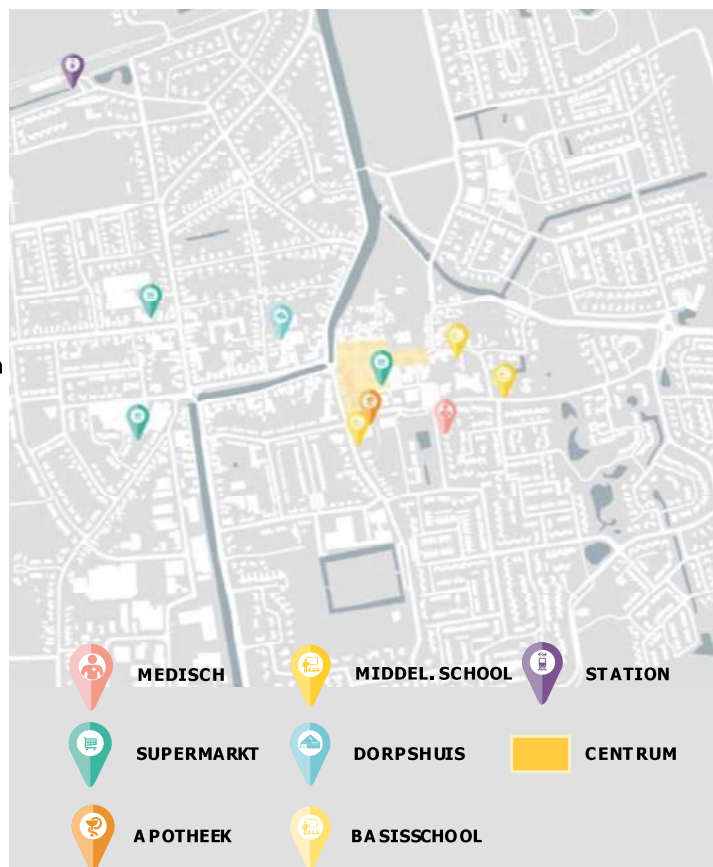
BEDUM

KENNISMAKING

Sterke forenzenkern nabij de stad

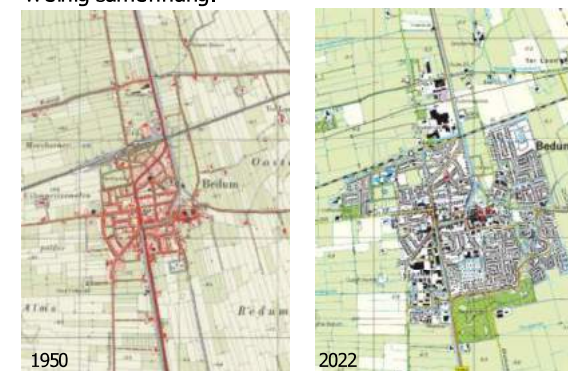
Bedum is een middelgroot dorp met ongeveer 8,800 inwoners op tien kilometer afstand van de stad Groningen. Bedum heeft een vrij compleet voorzieningenaanbod met drie supermarkten, meerdere basisscholen en verschillende medische voorzieningen. Hiernaast zijn er meerdere kerken aanwezig in het dorp en is er een actief verenigingsleven.

Bedum heeft een bedrijventerrein in het zuiden van de kern wat goed gebruikt wordt. Tevens is in het noorden een grote zuivelfabriek, die al vanaf voor de tweede wereldoorlog aanwezig was. Momenteel is deze fabriek eigendom van Friesland Campina. Hiernaast is Bedum door de afstand tot Groningen een populair dorp om te wonen en is er sprake van veel woon-werkverkeer en (recreatief) fietsverkeer.

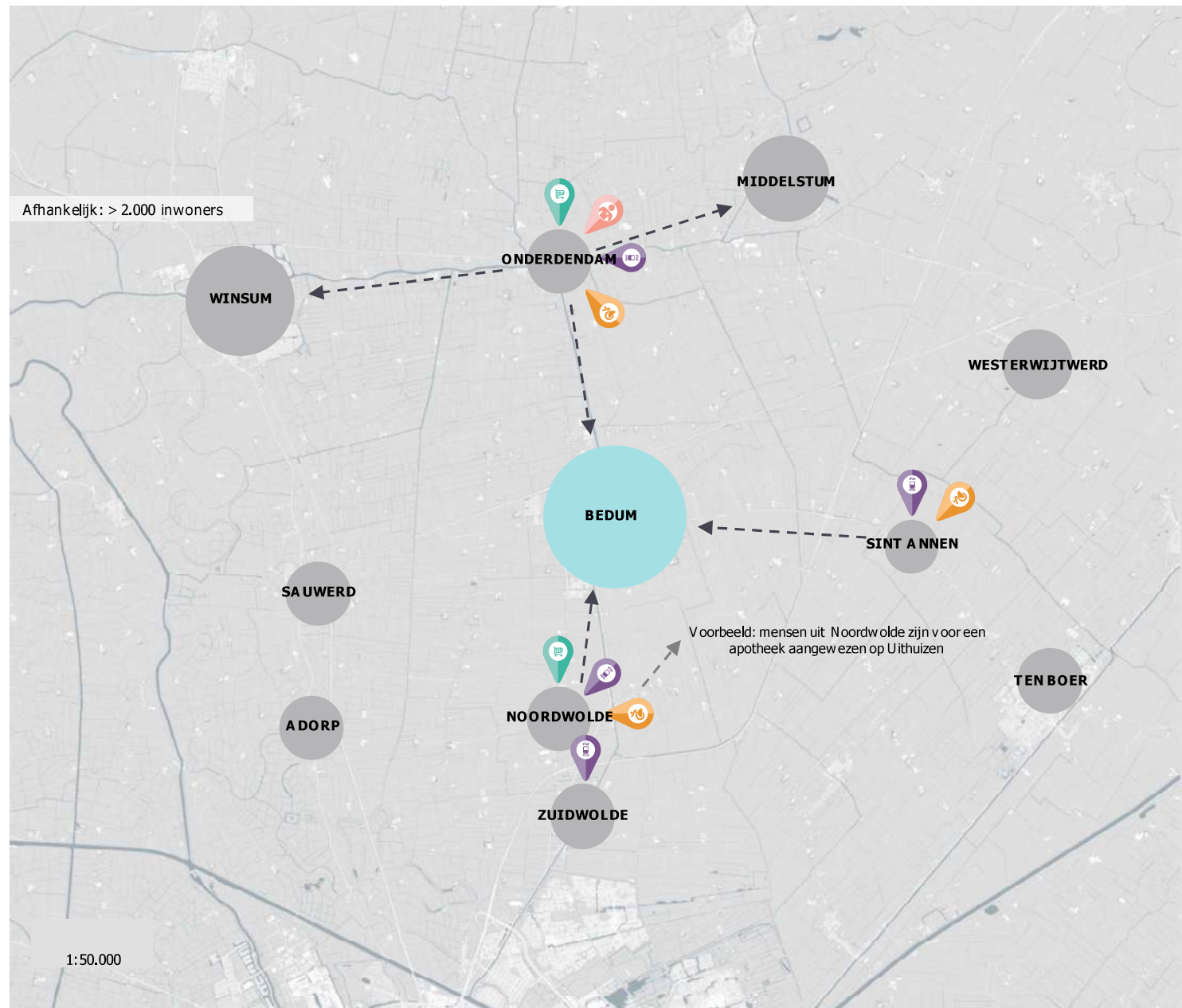
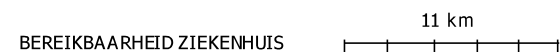
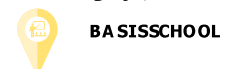
Oud dorp, in stapjes gegroeid

Bedum is een centrumdorp met een rijke geschiedenis. Al in 1214 was het 'centrumplaats' ten tijde van de kruistochten. De eerste bebouwing is op een langwierde gebouwd met de kenmerkende Walfriduskerk als middelpunt. In 1921 werd er, voor die tijd, al grote werkgelegenheid gecreëerd met de komst van de grote zuivelfabriek in het noorden van het dorp. Bedum heeft meerdere uitbreidingswijken, aan de noordoostkant de nieuwste. Door de verschillende uitbreidingen heeft Bedum niet meer een heel helder karakter, ruimtelijk is er te weinig samenhang.

REGIOFUNCTIE

Voor de omliggende dorpen is aangegeven voor welke voorzieningen inwoners leunen op een regiocentrum. Op de kaart staan dus de voorzieningen die niet in een dorp aanwezig zijn, maar wel in het regiocentrum.

ANALYSE BREDE WELVAART

Relatief weinig werkloosheid in Bedum

In Bedum is weinig sprake van werkloosheid. De meest in het oog springende rode bol is te verklaren door de aanwezigheid van een groot woonzorgcomplex. Verder is er verspreid over het dorp variatie.

Vooral buurtjes met sociale huur relatief meer uitkeringen

Lage ervaren gezondheid in bijna alle wijken

De ervaren gezondheid is erg laag in Bedum, helaas zijn de gegevens niet uitgesplitst per buurt. Daardoor is het beeld enigszins vertekend, er zijn waarschijnlijk buurten waar de ervaren gezondheid hoger is. Het is een beeld dat we in vrijwel alle kernen terugzien.

Hoog aandeel mensen met een slechte ervaren gezondheid

Lagere sociale samenhang in west Bedum

Over het algemeen is er in Bedum sprake van een gemiddelde sociale samenhang. In het westen is die lager. Daar is ook de werkloosheid hoger en is de woningkwaliteit lager, die dingen hangen vaker samen.

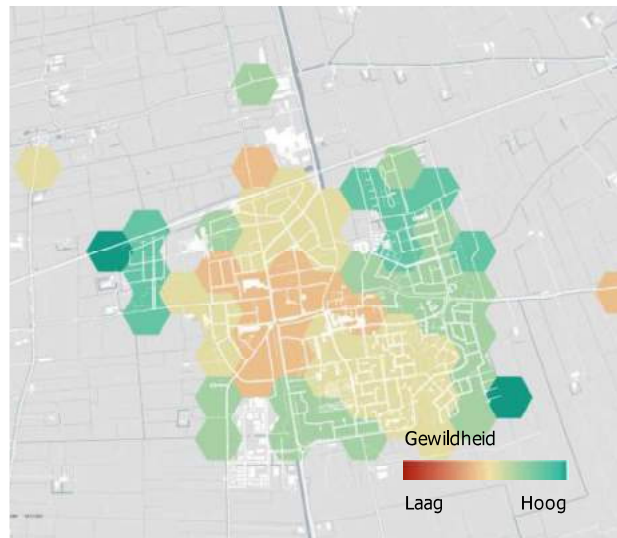

Westen van de kern heeft een lagere sociale samenhang

ANALYSE BREDE WELVAART

Bedum is gewild

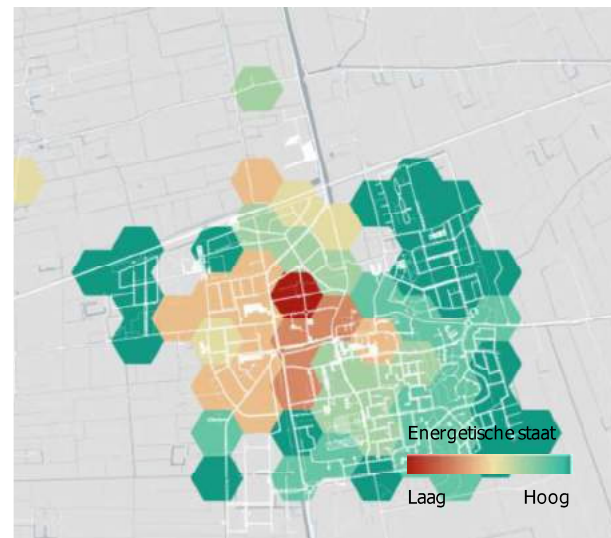
De woningen in Bedum zijn relatief gewild. Met name de nieuwbouwwoningen (oostkant van de kern), maar ook de authentieke bebouwing in het oude centrum is gewild. De nabijheid van de stad Groningen helpt hierbij. Op de schaal van de hele provincie scoren alleen delen van de gemeenten Groningen en Westerkwartier vaak hoger.

Relatief hoge gewildheid in grote delen van Bedum

Grote verschillen in woningkwaliteit

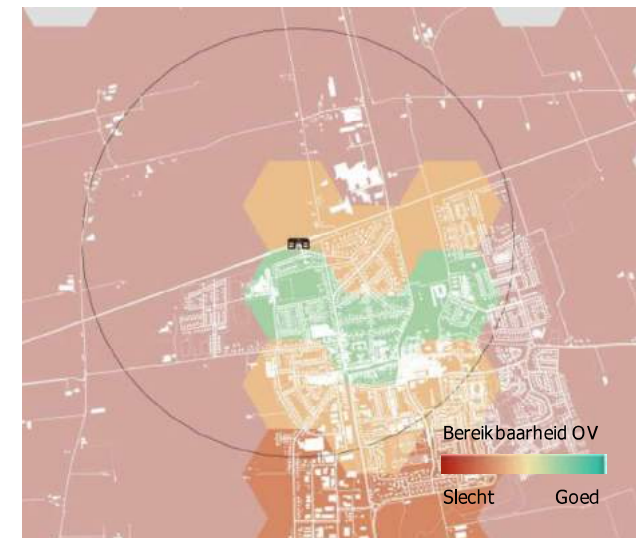
De energetische kwaliteit van woningen is vooral aan de randen hoog. Hier staat veel nieuwbouw. De oude kern Bedum, rondom de stationsstraat en de oude arbeiderswoningen nabij de Walfriduslaan moeten nog gerenoveerd worden. De kwaliteit van de woningen komt in grote mate overeen met de gewildheid.

Vooroorlogs en vroegnaoorlogs heeft een grote opgave

Station Bedum, kwaliteit aan de rand

Bedum heeft de luxe dat het een rechtstreekse treinverbinding met de stad heeft. De locatie van het station is echter erg aan de rand van het dorp en heeft zodoende niet echt een centrumfunctionaliteit. Bovendien is het station slecht verbonden met de kern van het dorp.

Bereikbaar per trein, maar niet alle gebieden even goed ontsloten

OPGAVEN, KANSSEN EN ONTWIKKELINGEN

Belangrijke infrastructurele opgave

Er spelen in Bedum met name grote fysiek-ruimtelijke opgaven: Bedum bestaat uit losse elementen. Bovendien spelen de veroudering van het dorps huis, de verplaatsing van de bibliotheek herbesteding van het gemeentehuis tegelijkertijd. Ook is er een bedrijventerrein dat op sommige plekken getransformeerd wordt naar wonen. Dit zorgt ook voor vraag naar nieuwe bedrijfsruimte.

Het centrum en voorzieningen daarbuiten zijn autocentrisch ingericht, waardoor lopen en fietsen minder aantrekkelijk zijn. Het oude dorpse karakter van Bedum is mede daardoor onderbenut. Verschillende mooie elementen zijn slecht te vinden, ook omdat ze worden afgewisseld met minder mooie naoorlogse toevoeging. Ook beschikt Bedum over een treinverbinding waardoor je binnen 13 minuten in centrum Groningen bent, deze kracht wordt momenteel onderbenut omdat het station onvoldoende verbonden is met de rest van de kern. Dit alles vraagt om een meerjarige integrale aanpak met een visie op uitbreiding van wonen in relatie tot mobiliteit en daaraan gekoppelde borging van werkgelegenheid.

Stenige centrumstraten

Onderbenut stationsgebied

Veel auto's in dorpscentrum

Verouderde dorpsvoorzieningen

Bedrijvigheid uitbreiden

Ontsluitingswegen

Kansen en ontwikkelingen

Er speelt veel tegelijkertijd in Bedum. Er is vraag naar nieuwe woningen vanuit Groningen-stad, tegelijkertijd worstelt de centrale as in Bedum (Stationsstraat – Molenweg) met drukte van autoverkeer. Er is behoefte aan fysieke ruimte voor dorpsverenigingen, een dorps huis. Veel van deze dynamiek speelt zich af bij het oude centrum van het dorp: daar komt een nieuw gezondheidscentrum, met huisarts, GGD, consultatiebureau en fysiotherapeut. Dit is een volgende stap naar het centreren van eerst verspreide voorzieningen. Tegelijkertijd spelen ontwikkelingen van nieuwe woningen, het faciliteren van bedrijvigheid (industrie ten zuiden) en het benutten van het stationsgebied (noord). Al deze ontwikkelingen dienen in gezamenlijkheid bekeken te worden.

Momenteel wordt er volop in Bedum geïnvesteerd, maar dat wordt veelal projectmatig aangevlogen, en de samenhang tussen projecten is niet altijd evident. Het is van belang dat de gemeente hierop een integrale aanpak gaat ontwikkelen, zodat er meer samenhang ontstaat en functies gelijktijdig worden aangepakt.

TOEKOMSTBEELD

Bedum, het bereikbare woondorp voor iedereen

In 2035 is het centrale gebied van Bedum af en toekomstbestendig. Bewoners kunnen te voet, te fiets en via het water veilig van en naar het centrum, over de nieuw ingerichte Molenweg en de zuidzijde van het Boterdiep. Het centrumplan is afgerond, de nieuwe bibliotheek heeft er zijn plek gevonden en het oude gemeentehuis is herontwikkeld tot een passend (woon)product en maatschappelijke functies. De bewoners van Bedum kunnen terecht in een goed dorpscentrum: het bestaande cultuurcentrum De Meenschaar is vernieuwd en geactiveerd of elders in het dorp is een passende oplossing gemaakt.

Het stationsgebied staat centraal in nieuwe dorpsontwikkelingen. Het is (vooral met de fiets) vanuit heel Bedum goed bereikbaar. Ook bij nieuwe woonontwikkelingen heeft bij de ontsluiting van de nieuwe locatie niet enkel de auto voorrang. Het gebied rond het station is uitgebreid tot een hub met trein en bussen naar omliggende dorpen en Groningen. Hiernaast is gekozen om een deel van de nieuwbouwpoging te realiseren in het nieuwe stationsgebied. Dit schept een nieuw woonproduct, en maakt een betere aansluiting (binnen Bedum en naar elders) mogelijk. Ruimtelijk sluiten station, bushalte en de route naar het centrum beter op elkaar aan. De doorgaande verkeersroute door het dorp is veranderd naar hoogwaardig verblijfsgebied.

Het 'Groene Hart' van Bedum klopt krachtiger dan ooit. Het gebied ten Noorden en Oosten van de ijsbaan is geactiveerd en een volwaardig parkgebied geworden. Zo slaat dit hernieuwde gebied een brug tussen Oost en West Bedum en sluit aan op de groenzone richting het Zuiden.

Fysiek losse elementen zijn aan elkaar verbonden, de samenhangende ruimtelijke kwaliteit is versterkt en daardoor herkenbaar geworden. Bedum speelt een hoofdrol als een van de regionale centra tussen Stad en Hogeland.

Delen van centrumvisie Bedum

TOEKOMSTBEELD

Bouwstenen voor het toekomstbeeld

Om van Bedum een bereikbaar, gezond en levendig woondorp te maken zijn de volgende bouwstenen van centraal belang:

- 1. Goed verbonden Bedum** Brede bereikbaarheid is voor iedereen verbeterd, zowel voor bewoners van Bedum als van omliggende dorpen. Het station is een OV-hub geworden, waar trein-, bus- en fietsverbindingen gecombineerd zijn. Een deel van de nieuwbouwcapaciteit is aangewend om het stationsgebied een boost te geven. De verbinding met het dorpscentrum en uiteindelijk de stad is sterk verbeterd.
- 2. Autoluw centrum** De fiets heeft meer plaats gekregen, autoverkeer wordt om het centrum heen geleid. Dit heeft geleid tot een levendiger, veiliger centrum met divers winkelaanbod. Er is minder overlast en gezonde vervoerswijzen worden gestimuleerd, met aantrekkelijke verbindingen naar het centrum en trekpleisters in de omgeving. De kwaliteit van het centrum is hierdoor beter ontsloten, zodat het meer benut wordt.
- 3. Woonbuurten vernieuwd en gedifferentieerd** De woonbuurten waar dat het hardst nodig was, zijn vernieuwd. Daarbij zijn bestaande woningen

verduurzaamd en waar nodig vervangen door nieuwbouw. Er is er meer plaats gekomen voor specifieke doelgroepen zoals ouderen en jongeren.

- 4. Connectie met het water verbeterd** Bedum heeft een groen en waterrijk centrum gekregen doordat de kades van het Boterdiep beter benut worden voor recreatie en verblijf. Er is meer plek voor water-toerisme, oude industrie is vervangen door aantrekkelijke woningen of er is een maatschappelijke functie gerealiseerd.
- 5. Groen het dorp in trekken** Het weilandgroen dat om de dorpskern heen ligt, is uitgebreid en versterkt. Er zijn in meerdere richtingen groene verbindingen met de omgeving aangebracht, ook langs waterwegen. Deze plekken dagen uit tot wandelen, spelen en uitrusten.
- 6. Krachtig en verbonden centrum** Bedum concentreert haar voorzieningen in het oude centrum. We hebben de zorginfrastructuur nauw verbonden met de centrumontwikkeling. Samen met onze partners hebben we de zorg in een breed gezondheidsplein geconcentreerd in het centrum, zodat winkels, zorg en andere (maatschappelijke) voorzieningen elkaar versterken. Verschillende

maatschappelijke functies hebben we bij elkaar gebracht en verbonden met het hart van Bedum.

ONTWIKKELING RONDOM HUBS

Een logische verbinding tussen centrum en station. Het stationsgebied (her)ontwikkelen, zodat ze bijdragen aan de leefkwaliteit van Bedum en bereikbaarheid voor iedereen.

BEREIKBAARHEID VERBETEREN

Oplossen van verkeerskundige knooppunten, betere OV-verbindingen, buslijnen langs het station richting omliggende kernen.

REVITALISERING WINKELGEBIED

Concentratie van winkelfuncties, oplossen van leegstand, functieverandering tot wonen en voorzieningen, herinrichten van de openbare ruimte, verbinden van groen

WOONGEBIED VERNIEUWEN

Vernieuwing van enkele bestaande woonwijken, rondom het centrum. Toevoegen van nieuw woonprogramma voor doorstroming

MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIES VERNIEUWEN

Het Boterdiep als levensader van Bedum. Het water heeft een nieuwe functie: van industrie naar maatschappelijke functies, sport en wonen.

GROEN VERBINDEN

Groene verbindingen tussen bebouwd gebied en omliggend landschap, groen in de kern versterken.

VERBINDEN VAN ONTWIKKELINGEN

Verbinden van centrum en omliggende buurten, in het bijzonder het stationsgebied

TOEKOMSTBEELD

DE BELANGRIJSTE BOUWSTENEN

**VERBONDEN OV-HUB
MET NIEUWE WOON-
VORMEN**

**BETERE VERBINDINGEN
IN DORP EN NAAR
OMGEVING**

**CONCENTREREN
WINKELS EN
TOEVOEGEN WONEN**

**VERNIEUWEN VAN
WOONWIJKEN**

**GROEN VERBINDEN
EN TOEVOEGEN:
PARKSTAD 2.0**

**MAATSCHAPPELIJKE
FUNCTIES
VERNIEUWEN**

